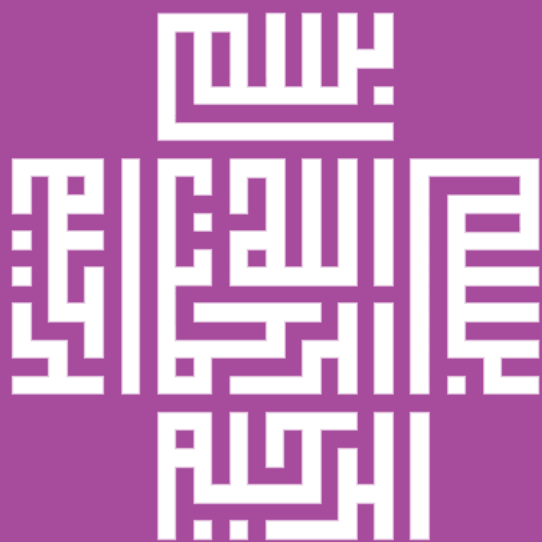

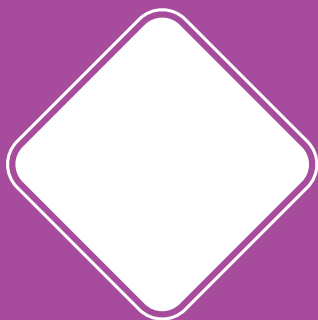
مدرسه نوآوری نوپدید/۵

راهنمای بوم

ایده پردازی و طراحی عملیات

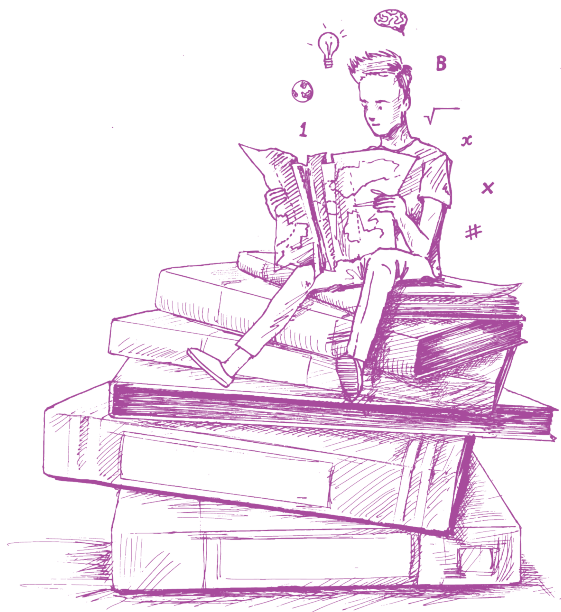

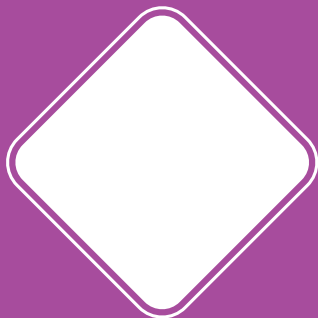
فهرست

- ۱ ..... مقدمه و ضرورت
- ۳ ..... مقدمه
- ۹ ..... راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات
- ۱۱ ..... گام صفر
- ۱۲ ..... گام اول: بانک گزینه‌ها
- ۱۶ ..... گام دوم: ترکیب گزینه‌ها
- ۱۸ ..... گام سوم: لیست ایده‌ها
- ۲۱ ..... گام چهارم: ایده برگزیده
- ۲۳ ..... گام پنجم: توسعه ایده
- ۳۱ ..... گام ششم: شرح ایده و محتوا
- ۳۳ ..... جمع بندی

مقدمه و ضرورت

مقدمه

اگر شما یک فعال فرهنگی، اجتماعی یا اقتصادی باشید، احتمالاً بیش از دیگران نسبت به مسائل و مشکلات موجود در جامعه حساس هستید. شاید متوجه تعداد بالای این مسائل، تنوع آن‌ها، سرعت تغییرشان و خیلی از زوایای پیدا و پنهان آن‌ها شده‌اید و این سوال برای شما پیش بیاید که با این تنوع و سرعت و گوناگونی چه باید کرد؟ به این‌ها اضافه کنید گونه‌های مختلف مخاطب به ویژه نسل‌های جدید که ظاهراً با دید متفاوت‌تری به دنیا می‌نگرند و سلیقه‌ها و ذائقه‌هایی که لحظه به لحظه دستخوش تغییر می‌شوند.

در مواجهه با این پیچیدگی‌ها، مخصوصاً در مسائل فرهنگی اجتماعی، اگر نخواهیم منفعل باشیم و دست از کار بکشیم، دو راه بیشتر در پیش رو نداریم. راه اول این است که بدون هیچ انحراف و تغییری، مسیر قبلی خود را ادامه دهیم. یعنی نسبت به این مسائل جدید و مخاطبان جدید و تغییرات روزافزون آن‌ها، بی تفاوت باشیم و صرفاً دغدغه حل این مسائل را با ابزارهای موجود و روش‌های موجود (بخوانید «قدیمی» و «منسوخ شده») داشته باشیم. در این حالت در واقع

شما با شمشیر به جنگ سپاهی از مشکلات «به‌روز» رفته‌اید که اسلحه‌های جدید و با فناوری پیشرفته دارد. پایان این جنگ نابرابر از قبل مشخص است. اسلحه‌های قدیمی شما کارساز نیست و متأسفانه بخشی از منابع مالی، انسانی، زمان و ... را نیز هدر داده‌اید. در صورتی که در حالت انفعال، دست‌کم منابعی نیز هدر نرفته است...!

اما راه دوم این است که شما نیز متناسب با سرعت تغییرات مسائل و چالش‌های جامعه، تغییر کنید و اسلحه‌های نوین و پیشرفته بسازید و کار با آن‌ها را یاد بگیرید و یاد بدهید. برای این کار نیاز است که در درجه اول آگاهی خوبی از مسائل و مشکلات به دست بیاورید تا بدانید که چگونه باید با آن‌ها دست و پنجه نرم کنید. در مرحله بعدی باید متناسب با اطلاعات و شناختی که از مسائل به دست آوردید، اقدام به ساخت راه‌حل‌هایی جدید و نوین کنید که پاسخگوی مسائل جدید باشد. حالا به نظر می‌رسد این نبرد مقداری عادلانه‌تر شده است.

در یک کلام؛ اگر ما نیز خودمان، راه‌حل‌هایمان و ایده‌هایمان را هم‌گام با سرعت بالای تغییر مسائل و

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

مخاطبین، تغییر ندهیم بازنده‌ی این نبرد خواهیم بود. حالا اگر شما باشید کدام گزینه را انتخاب می‌کنید؟ شیوه‌های موجود برای حل مسائل یا شیوه‌های جدید؟ و یا حتی شاید انفعال؟

متأسفانه ما در این کتابچه برای کسانی که استفاده از شیوه‌های موجود و همچنین انفعال را انتخاب می‌کنند حرفی نداریم. اما برای کسانی که علاوه بر داشتن دغدغه حل مسائل جامعه و تاثیرگذاری بر دنیای پیرامون خود، شیفته‌ی نوآوری، خلاقیت و داشتن ایده‌های نو هستند یک ابزار آموزشی جدید داریم. در این ابزار شما با مشارکت اعضای تیم‌تان، با کمک همیارها (منتورها) و در چند گام به ایده‌های زیاد می‌رسید که احتمالاً بخشی از آن‌ها ایده‌های جدید و ناب هستند. در ادامه نیز به ایده‌ها پر و بال داده و به جزئیات اجرایی آن فکر و برای پیاده‌سازی آن برنامه‌ریزی می‌کنید.

در ادامه به بررسی گام‌به‌گام تکمیل کردن بوم «ایده‌پردازی» و نکات اجرای کارگاه آموزشی آن می‌پردازیم.

مرکز ملی نوآوری و کارآفرینی

نام استان: ..... استان: .....
 نام شهر: ..... استان: .....
 نام مدرسه: ..... استان: .....

نام دانش آموز: .....
بوم ایده پردازی و طراحی عملیات

۱ لیست اهداف:

۱) .....
 ۲) .....
 ۳) .....
 ۴) .....
 ۵) .....
 ۶) .....
 ۷) .....
 ۸) .....
 ۹) .....
 ۱۰) .....

۲ لیست امکانات:

کتابخانه مدرسه
 ایده ها را اجرا کنید

۳ لیست زمان ها:

در چه زمان هایی می توانیم ایده ها را اجرا کنیم؟

۴ لیست قالب ها:

در چه فرم و قالبی می توانیم ایده ها را اجرا کنیم؟

۵ لیست مخاطب ها:

برای چه کسی می توانیم ایده بدهیم؟

۶ لیست هدف ها:

با چه اهدافی عملیات را می توانیم ایده بدهیم؟

مکان	زمان	قالب	مخاطب	هدف

۷ لیست ایده ها:

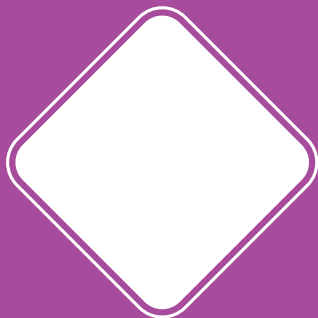
توضیحات ایده

۸ شرح ایده و محتوا

◆◆◆◆ راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

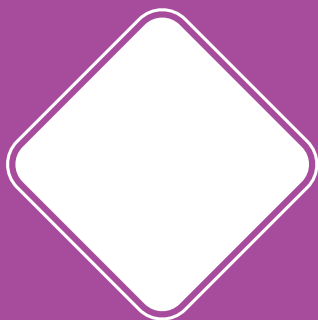
می‌توانید نسخه خام بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات
را با اسکن کد زیر دانلود کنید:

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

◆◆◆◆ راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

گام صفر

در ابتدا و قبل از شروع کار، با مشورت یکدیگر یک نام برای تیم خود انتخاب کنید و اسامی اعضای تیم و استان هر یک را بنویسید.

همچنین یک موضوع برای ایده‌پردازی و طراحی عملیات انتخاب کنید.

● نام تیم: .....

● موضوع: .....

● اسامی اعضا:

..... (۱) استان: .....

..... (۲) استان: .....

..... (۳) استان: .....

گام اول: بانک گزینه‌ها

حتما با ترفند «بارش فکری» یا «طوفان مغزی» به عنوان ترفندی برای ایده‌پردازی آشنا هستید و از آن برای خلق راهکارهای متفاوت و متعدد در جلسات خود استفاده کرده‌اید. در این جا با پرسش سوال‌هایی، یک ساختار و فرآیند منظم برای این ترفند ایجاد شده است تا استفاده از آن راحت‌تر باشد.

لیست مکان‌ها: کجاها می‌توانید ایده‌ها را اجرا کنید؟	لیست زمان‌ها: در چه زمان‌هایی می‌توانید ایده‌ها را اجرا کنید؟	لیست قالب‌ها: در چه فرم و قالبی می‌توانید ایده‌ها را اجرا کنید؟	لیست مخاطب‌ها: برای چه کسی می‌توانید ایده بدهید؟	لیست هدف‌ها: با چه اهداف عملیاتی و زیر موضوع‌هایی می‌توانید ایده بدهید؟

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

در این ترفند که به «بارش فکری ۵ سوالی» معروف است، باید به سوالات زیر پاسخ دهید و تمام گزینه‌های ممکن را که به ذهن شما می‌رسد لیست کنید.

* با چه اهداف عملیاتی و زیرموضوع‌هایی می‌توانید ایده بدهید؟ (لیست هدف‌ها)

* برای چه کسی می‌توانید ایده بدهید؟ (لیست مخاطب‌ها)

* کجاها می‌توانید ایده‌هایتان را اجرا کنید؟ (لیست مکان‌ها)

* در چه زمان‌هایی می‌توانید ایده‌هایتان را اجرا کنید؟ (لیست زمان‌ها)

* در چه فرم و قالبی می‌توانید ایده‌هایتان را اجرا کنید؟ (لیست قالب‌ها)

شما در این مرحله باید هر یک از سوال‌های بالا را خوانده و به آن پاسخ‌های متنوع بدهید. هر پاسخ را روی یکی از برچسب‌های رنگی بنویسید و در محل مربوطه (در ستون سوال مربوطه) بچسبانید.

از نوشتن عبارات کلی روی برچسب‌ها بپرهیزید. برای مثال به جای نوشتن «مناسبت‌های ملی و مذهبی» روی برچسب زمان، هر کدام از عبارات «روز ملی خلیج فارس»، «روز مادر»، «روز معلم»، «نیمه شعبان» و ... را روی یک برچسب جداگانه بنویسید.

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

در پایان این گام، شما لیستی از اهداف عملیاتی، لیستی از مخاطبین‌تان، لیستی از مکان‌ها و زمان‌های احتمالی که می‌توانید ایده‌تان را در آن اجرا کنید و در نهایت لیستی از قالب‌های اجرایی ممکن برای ایده‌ها دارید. سعی کنید برای پاسخ به هر سوال، از یک رنگ برچسب استفاده کنید. (در هر ستون فقط از یک رنگ استفاده شود. برای مثال همه هدف‌ها با برچسب زرد، همه مخاطب‌ها با برچسب صورتی و ...).

به یاد داشته باشید که شما هنوز به ایده‌ای نرسیدید و قرار است در گام‌های بعد به ایده دست پیدا کنید. پس لازم است تمام ایده‌های خوب خود را فعلا کنار بگذارید و فقط به لیست کردن اجزای احتمالی یک ایده بپردازید. در نظر داشتن یک یا چند ایده و ادامه‌ی مسیر با آن‌ها باعث می‌شود که تیم شما از رسیدن به ایده‌های ناب و جذاب جدید محروم بماند.

بعد از طی کردن گام سوم، می‌توانید ایده‌های قبلی خود را نیز به لیست ایده‌ها اضافه کنید.

مثال: فرض کنید موضوع ما اجرای ایده‌هایی مربوط به «فلسطین» برای مدارس و مخاطبان مدارس باشد. سعی می‌کنیم با همین موضوع گام‌های تکمیل بوم

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

ایده‌پردازی و طراحی عملیات را توضیح دهیم. به شکل زیر دقت کنید:

لیست مکان‌ها: کجاها می‌توانید ایده‌ها را اجرا کنید؟	لیست زمان‌ها: در چه زمان‌هایی می‌توانید ایده‌ها را اجرا کنید؟	لیست قالب‌ها: در چه فرم و قالبی می‌توانید ایده‌ها را اجرا کنید؟	لیست مخاطب‌ها: برای چه کسی می‌توانید ایده بدهید؟	لیست هدف‌ها: با چه اهداف عملیاتی و زیر موضوع‌هایی می‌توانید ایده بدهید؟
کلاس‌های درس	زنگ تفریح	والدین	دانش آموزان متوسه اول	جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی
حیات مدرسه	اوقات فراغت دانش آموزان	بازی	دانش آموزان متوسه دوم	بیان تاریخچه شکل گیری اسرائیل
راهروی مدرسه	زنگ کلاس تاریخ	سخنرانی	والدین	معرفی و تحریم کالاهای اسرائیلی
منزل دانش آموزان	جلسه اولیا و مربیان	پرده خوانی	دانش آموزان دختر	بیان مظلومیت مردم فلسطین
نماز خونه	سرسرف صبحگاه	بخش فیلم و مستند	دانش آموزان پسر	
کتابخونه	ایام محرم	مسابقه		
	روز اول مهر			
	روز معلم			

گام دوم: ترکیب گزینه‌ها

پس از تکمیل لیست‌های پنج‌گانه، در گام بعدی به صورت هدفمند و هوشمندانه و با نیت تولید ایده‌های جذاب و متفاوت، شروع به انتخاب یک برچسب از هر ستون کنید.

هدف	مخاطب	قالب	زمان	مکان

یک برچسب از لیست هدف‌ها انتخاب کنید و در قسمت دوم در خانه «هدف» قرار دهید و به همین ترتیب یک برچسب از لیست مخاطبین، زمان‌ها، مکان‌ها و قالب‌ها انتخاب کنید و در خانه مربوط به خود در قسمت دوم قرار دهید.

پس از کنار هم قرار گرفتن هر ۵ برچسب، ایده شما نیز خلق شده است.

مثال: در زیر می‌توانید ترکیبات مختلفی از برچسب‌ها را ببینید:

راهنمای بوم ایده پردازی و طراحی عملیات

ترکیب اول:

مکان	زمان	قالب	مخاطب	هدف
کلاس‌های درس	زنگ کلاس تاریخ	بخش فیلم و مستند	دانش آموزان متوسطه اول	معرفی و تحریم کالاهای اسرائیلی

ترکیب دوم:

مکان	زمان	قالب	مخاطب	هدف
نماز خانه	جلسه اولیا و مربیان	پرده خوانی	والدین	معرفی و تحریم کالاهای اسرائیلی

ترکیب سوم:

مکان	زمان	قالب	مخاطب	هدف
نماز خانه	جلسه اولیا و مربیان	بخش فیلم و مستند	والدین	معرفی و تحریم کالاهای اسرائیلی

ترکیب چهارم:

مکان	زمان	قالب	مخاطب	هدف
راهروی مدرسه کلاس‌های درس	زنگ کلاس انشا	مسابقه انشا نویسی	دانش آموزان	معرفی و تحریم کالاهای اسرائیلی

گام سوم: لیست ایده‌ها

با کنار هم قراردادن ۵ برچسب انتخابی از لیست‌تان در گام اول، ایده‌معداری ساخته شد. حالا برای ساختن ایده‌های بیشتر، ترکیب‌های دیگری از برچسب‌ها بسازید. مثلاً مکان و قالب ایده قبل را عوض کنید و بررسی کنید که آیا ایده جدید معداری تولید شد یا نه؟ اگر ایده جدید تولید شده آن را در قسمت سوم یعنی لیست ایده‌ها یادداشت کنید.

هم‌چنین می‌توانید هر ۵ برچسب را جابجا کنید تا کاملاً ایده شما تغییر کند.

لیست ایده‌ها

۳

- ..... (۱)
- ..... (۲)
- ..... (۳)
- ..... (۴)
- ..... (۵)
- ..... (۶)
- ..... (۷)
- ..... (۸)
- ..... (۹)
- ..... (۱۰)

◆◆◆◆ راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

و به همین ترتیب ادامه دهید تا لیست ایده‌هایتان پر شود. البته به یاد داشته باشید در ایده‌پردازی هر چقدر تعداد ایده‌ها بیشتر باشد بهتر است. پس به ۱۰ ایده اکتفا نکنید. به یاد داشته باشید همه ایده‌هایی که می‌نویسید هر ۵ عنصر سازنده یک ایده (هدف، مخاطب، زمان، مکان و قالب) را داشته باشد.

لیست ایده‌ها

- ۱) پخش مستند و فیلم و کلیپ در رنگ کلاس تاریخ با هدف بیان تاریخچه شکل گیری اسرائیل
- ۲) پخش مستند و فیلم و کلیپ در نمازخانه در جلسه اولیا و مربیان برای والدین با هدف بیان تاریخچه شکل گیری اسرائیل
- ۳) پرده خوانی در نمازخانه برای والدین در جلسه اولیا و مربیان با هدف بیان تاریخچه شکل گیری اسرائیل
- ۴) برگزاری مسابقه تقاضی و انشائویسی برای دانش‌آموزان دختر با هدف معرفی و تحریم کالاهاى اسرائیلی و اهدای جایزه به بهترین اثر و نصب در راهروی مدرسه و کلاس‌های درس
- ۵) پخت غذا توسط دانش‌آموزان دختر و برپایی بازارچه فروش غذا در حیاط مدرسه با هدف جمع‌آوری کمک‌های ساخت کاردستی و صنایع دستی توسط دانش‌آموزان پسر و برپایی بازارچه فروش در حیاط مدرسه با هدف جمع‌آوری کمک‌های نقدی برای جبهه مقاومت
- ۶) اجرای فلش ماب با محتوای کودک‌کشی اسرائیل و نشان دادن مظلومیت مردم فلسطین، توسط دانش‌آموزان کلاس در پارک نزدیک مدرسه در زمان‌های شلوغی پارک مثل عصرهای پنجشنبه
- ۸) توزیع و پخش پیکسل بین دانش‌آموزان مدرسه و نصب آن روی کوله پشتی‌هایشان تا آخر سال با هدف شورآفرینی و زنده نگه داشتن یاد شهیدای غزه
- ۹)
- ۱۰)

گام چهارم: ایده برگزیده

بعد از پر شدن لیست ایده‌هایتان، نوبت به انتخاب بهترین ایده می‌رسد. با هم‌فکری و مشورت اعضای تیم، بهترین ایده خود را انتخاب کنید. برای این کار مواردی مثل خلاقانه و جذاب بودن ایده برای مخاطب، قابلیت فراگیری ایده (قابل اجرا بودن در سایر مدارس و مناطق و حتی استان‌ها)، تناسب ایده با توانایی‌ها و منابع در دسترس خودتان و یا هر ملاک دیگری را در نظر بگیرید. نهایتاً ایده برگزیده را در قسمت مربوط به آن بنویسید و یک عنوان برایش انتخاب کنید.

عنوان ایده‌تان باید سه ویژگی زیر را داشته باشد:
۱. مختصر و کوتاه باشد.

۲. خلاقانه و جذاب و به یادماندنی باشد.

۳. مرتبط با ایده و نشان‌دهنده پیام محوری ایده شما باشد.

ایده برگزیده:	۴
انتخاب عنوان:	

مثال:

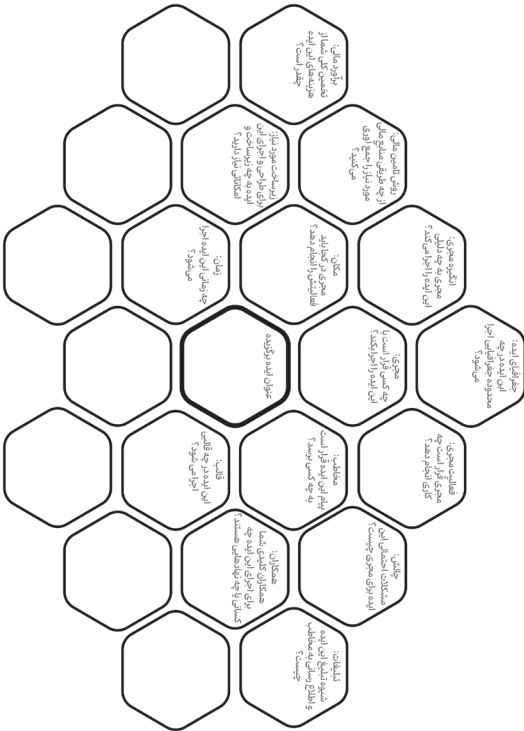
ایپه برگریه: پخت غذا توسط دانش آموزان دختر و برپایی بازارچه فروش غذا با هدف جمع‌آوری کمک‌های نقدی برای جبهه مقاومت
انتخاب عنوان: جشنواره غذای مقاومت.....

گام پنجم: توسعه ایده

در این مرحله ابتدا ایده برگزیده خود را در قسمت «توسعه ایده» در شش ضلعی مرکزی، یعنی «عنوان ایده برگزیده» قرار دهید.

سپس با در نظر گرفتن جزئیات ایده‌تان، شروع به بیان اجزای مختلف و نوشتن آن اجزا در شش ضلعی‌های مربوط کنید. برای مثال مجری این ایده کیست؟ انگیزه او برای اجرای این ایده دقیقاً چیست؟ این ایده قرار است در چه مکان و زمانی اجرا شود؟ و ...

توسعه ایده

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

در بوم عنوان و سوالات برخی از جزئیاتی که باید به آن بپردازید داخل شش ضلعی‌ها نوشته شده است. در این قسمت به توضیح هر کدام از آن‌ها با ذکر مثال می‌پردازیم:

عنوان ایده برگزیده: راهکار یا ایده‌ای که متناسب با موضوع نوشتید و در قسمت قبل توضیح داده شد.

مجری: چه کسانی قرار است این ایده را اجرایی کنند؟ مجریان اصلی این ایده چه کسانی هستند؟ برای مثال نوجوانانی که در مدرسه‌شان اقدام به تولید پادکست و راه‌اندازی «رادیو مقاوت» می‌کنند یا معلمی که هر جلسه سر کلاس یک نکته به‌روز و جذاب در مورد جبهه مقاومت را یادآوری می‌کند.

انگیزه مجری: مجری شما به چه دلیل و با چه انگیزه‌ای باید با شما همراهی کند؟ به چه دلیل باید این ایده را اجرا کند؟ مثل دغدغه و علاقه به موضوع خاص، حس رقابت، مسئولیت اجتماعی، هویت بخشی، کشف استعداد، یادگیری، دوست‌یابی و ایجاد ارتباطات جدید و ....

فعالیت مجری: مجری برای اجرای این ایده باید چه کاری انجام دهد و چه وظایفی دارد؟ مثلاً تولید و ارائه محتوای آموزشی، پخت و توزیع غذا، پرده خوانی، تشکیل گروه سرود و ...

خدمات قابل ارائه: برای به ثمر رسیدن این ایده باید چه خدمات و تسهیلاتی به مجریان خود بدهید؟ مثل توزیع اقلام، آموزش، بازتاب رسانه‌ای، معرفی سخنران و استاد، در اختیار گذاشتن سامانه پیامکی و ...

مخاطب: نهایتاً پیام ایده به چه کسی می‌رسد؟ مخاطب نهایی شما کیست؟ مثل دانش‌آموزان سمپاد، معلمان، همسایه‌های مدرسه و مردم محله

زمان: زمان و طول دوره برگزاری ایده شما در چه تاریخی و چه مدت است؟ مثل روز قدس، سال روز شهادت حاج قاسم سلیمانی، اول مهر، محرم و ...

مکان: فعالیتی که برای مجری تعریف شده باید در چه مکانی انجام شود؟ مثل مدارس، مسجد، محله، خانه و ...

◆◆◆◆ راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

قالب: این ایده را در چه قالبی و با چه فرمی می‌خواهید برگزار کنید؟ مثل مسابقه، کارگاه آموزشی، رویداد، بازی، پویش، نمایشگاه، راهپیمایی و ...

زیرساخت موردنیاز: چه امکانات و زیرساخت‌هایی باید فراهم باشد تا این ایده به خوبی طراحی و اجرا شود؟ برای مثال سایت و کانال مجازی، تجهیزات و امکانات فیزیکی مثل داربست، فضای برگزاری کارگاه و ...

برآورد مالی: به صورت حدودی برای طراحی و اجرای این ایده باید چقدر هزینه کنید؟ عدد بنویسید. برای مثال هر مدرسه ۲ میلیون و مجموع مدارس شهرستان ۲۴ میلیون

روش تأمین مالی: هزینه‌های مالی از کجا و توسط چه کسانی تأمین می‌شود؟ مثل جمع‌سپاری مالی، جمع‌آوری نذورات، حمایت‌های دولتی و ...

تبلیغات: از چه روش‌های تبلیغاتی برای اطلاع‌رسانی و رساندن پیام خود به مجری استفاده می‌کنید؟ مثل

ارسال پیامک، نصب بنر و پوستر، فضای مجازی و ...

همکاران: در طراحی و اجرای این راهکار چه کسانی یا چه سازمان‌ها و مجموعه‌هایی بیرون از مدرسه می‌توانند به شما کمک کنند و شریک کلیدی شما هستند. برای مثال امام جماعت مسجد محله، سازمان تبلیغات اسلامی، بسیج دانش‌آموزی، همسایه‌های مدرسه و ...

جغرافیای ایده: این ایده در چه محدوده جغرافیایی اجرا می‌شود؟ مثل شهرستان اسلامشهر، کل کشور و یا به صورت بین‌المللی

چالش: مشکلات احتمالی شما برای طراحی و اجرای این راهکار چیست؟ چه چالش‌هایی پیش‌رو دارید؟ مثل همکاری نکردن مدیر مدرسه، تعطیلی مدارس به دلیل آلودگی هوا، تامین امنیت برای جمعیت زیاد و ...

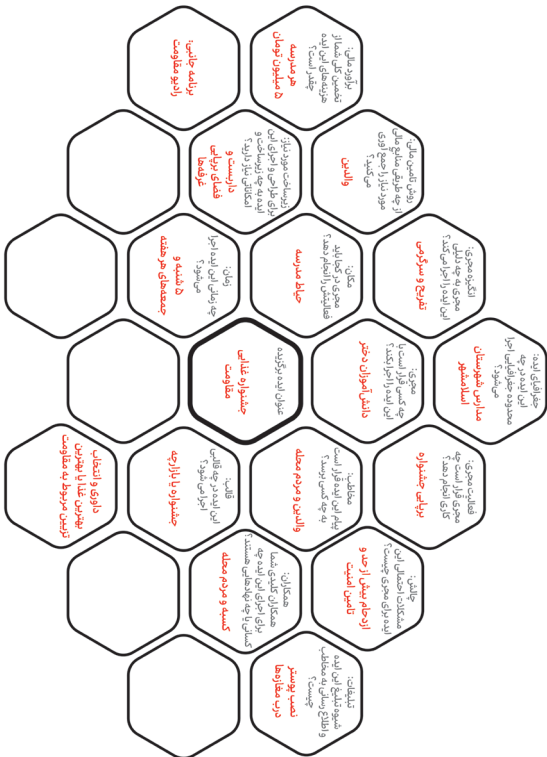
این عناوین تنها برخی از جزئیاتی است که می‌توان برای یک ایده نوشت و ممکن است نیاز باشد خودتان

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

جزئیات دیگری به این شش ضلعی‌ها اضافه کنید. به همین دلیل تعدادی شش ضلعی بدون عنوان نیز در این قسمت در نظر گرفته شده است. برای مثال ممکن است در یک ایده محتوای آن بسیار مهم، نو و جزئی اصلی از ایده باشد. در مورد محتوا در یکی از شش ضلعی‌های خالی توضیح دهید. یا مثلاً قوانینی که باید در طراحی و اجرای این ایده در نظر بگیرید در شش ضلعی دیگری بنویسید.

دقت داشته باشید که بهتر است برای پر کردن این بوم، ابتدا عنوان ایده منتخب خود را بنویسید و سپس از حلقه نزدیک به آن (مجری، زمان، مکان، مخاطب و قالب) شروع و سپس حلقه بعدی را پر کنید. نکته بعد این که سعی کنید در هر شش ضلعی فقط یک مورد بنویسید. آن موردی که از همه مهم‌تر و حیاتی‌تر است. برای مثال اگر در مورد روش‌های تبلیغاتی، نصب پوستر از همه مهم‌تر و کارسازتر است فقط همان را بنویسید و سایر موارد مثل اطلاع‌رسانی در برنامه شاد و ارسال پیامک را در همان خانه ننویسید. هر چقدر در قسمت توسعه ایده جزئیات دقیق‌تر و بیشتری از ایده‌تان را بیان و به ابعاد مختلف آن فکر کنید، برنامه‌ریزی و اجرای آن برای خودتان ساده‌تر می‌شود.

توسعه ایده

گام ششم: شرح ایده و محتوا

در ۵ مرحله قبل شما به یک ایده عملیاتی رسیدید و به جزئیات مختلف آن نیز فکر کردید. حالا وقت آن است که یکبار دیگر جزئیات ایده‌تان را کنار هم قرار دهید و ایده خود را به زبان ساده و به گونه‌ای که هر مخاطبی متوجه آن بشود بازنویسی کنید. اگر کسی از شما سوال بپرسد که ایده خود را در یک دقیقه توضیح دهید چه می‌گویید؟

در مورد محتوای ایده و پیام اصلی که به مخاطب منتقل می‌کنید و همچنین گام‌های اجرایی ایده‌تان توضیح دهید.

شرح ایده و محتوا

۶

این ایده به این صورت اجرا می‌شود که در ابتدا با انتشار فراخوان بین دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول و دوم و خانواده هایشان از آن‌ها برای شرکت در جشنواره و دریافت غرفه ثبت نام به عمل می‌آید. . . . .

همچنین با تبلیغات در محله و درب مغازه‌های اطراف مدرسه از مردم و ساکنین نیز دعوت می‌شود به عنوان خریدار در این جشنواره شرکت کنند. . . . .

ثبت نام کنندگان تا آخر هفته وقت دارند تا با پخت غذا و تهیه انواع دسر و نوشیدنی در این جشنواره شرکت و اقدام به فروش محصولات خود کنند. در پایان روز باید همه یا بخشی از سود شرکت کنندگان جمع‌آوری و طی یک فرآیند شفاف به جبهه مقاومت اختصاص داده شود. . . . .

به شرکت کنندگانی که به هر نحوی خوراکی‌ها یا تزیینات غرفه خود را با مسئله فلسطین و مقاومت گره بزنند امتیاز و جایزه ویژه تعلق می‌گیرد. (برای مثال درست کردن ژله به رنگ پرچم فلسطین و یا غذاهای لبنانی با تزیین خاص) . . .

در خلال برگزاری جشنواره، تعدادی از دانش آموزان که از قبل آمادگی لازم را دارند با پخش سرودهای حماسی، خوانش متن‌های زیبا و همچنین گزارش جشنواره به شور و نشاط آن می‌افزایند. (رادیو مقاومت) . . . . .

این ایده می‌تواند به صورت هفتگی یا ماهیانه در مدرسه اجرا شود. همچنین حاضر هستیم این ایده و تجربه اجرای آن را در اختیار سایر مدارس نیز قرار دهیم تا آن‌ها نیز با برپایی جشنواره غذایی مقاومت گامی کوچک برای جبهه مقاومت بردارند. . . . .

جمع بندی

در این کارگاه آموزشی، مخاطبین در خلال یک کار تیمی، علاوه بر آشنایی با یک ترفند جدید ایده‌پردازی (بارش فکری ۵ سوالی)، شیوه "ترکیب" عناصر مختلف و خلق ایده‌های متعدد، می‌آموزند که به ایده خود جزئی‌تر و عملیاتی‌تر بنگرند و پس از در نظر گرفتن جوانب مختلف و برنامه‌ریزی، اقدام به اجرا کنند. در واقع این بوم آموزشی، علاوه بر خلق ایده‌های فراوان، کمک می‌کند تا ایده، پخته و یک گام به اجرا و عملیات نزدیک بشود. همچنین لازم به ذکر است که نباید استفاده از این بوم را به یک کارگاه آموزشی چند ساعته محدود کرد. چرا که ایده‌های خوب با گذر زمان پخته می‌شوند و عملیات‌های موفق به مرور طراحی بهتری پیدا می‌کنند. پس شما می‌توانید این بوم را در دفتر کار یا پاتوق تیم خود، نصب کنید و در جلسات مختلف و به مرور آن را تکمیل کنید.

در پایان نیز ما، اعضای تیم "مدرسه نوآوری نوپدید"، خوشحال می‌شویم که پس از گذراندن این کارگاه آموزشی و خواندن این کتابچه، نظرات خود را با ما در

راهنمای بوم ایده‌پردازی و طراحی عملیات

میان بگذارید و یا حتی در حین تکمیل بوم و فرایند طراحی عملیات بتوانیم به شما کمک کنیم. امید داریم با ارائه ابزارهای آموزشی مختلف، گامی کوچک در راستای ترویج خلاقیت و نوآوری در بین دغدغه‌مندان پیشرفت و حل مسائل کشور داشته باشیم.

  nopadid_com | nopadid.com

برای اطلاع از سایر آموزش‌ها در حوزه نوآوری‌های فرهنگی و اجتماعی و دریافت رایگان آن‌ها، کد زیر را اسکن کنید

“

مسائل فرهنگی و اجتماعی روز به روز در حال تغییر کردن، پیچیده شدن و نو شدن هستند. به طوری که عوامل شکل دهنده‌ی یک مسئله، در همین لحظه، با سال قبل و یا حتی ماه‌های قبل متفاوت است و با گذشت زمان حل آن‌ها نیز دشوارتر می‌شود.

در مقابل این تغییرها و نو شدن لحظه به لحظه، چند راه پیش رو داریم:

- از شیوه‌ها و روش‌هایی که بر آن‌ها مسلط هستیم و تا امروز به کار می‌بردیم برای حل مسائل نوین استفاده کنیم.
- از شیوه‌ها و روش‌هایی نوین متناسب با مسائل نوین استفاده کنیم.
- میدان این نبرد را خالی کنیم و کار را به متخصصان حادث‌تر بسپاریم.

اگر شما باشید کدام راه را انتخاب می‌کنید؟

”